

1. Anvendelse

Disse etiske retningslinjene for leverandører (heretter «**Retningslinjene**») gjelder for alle leverandører til Haugaland Kraft AS (org.nr. 915 636 756) og/eller dets datterselskaper (heretter kalt «**Haugaland Kraft**»).

2. Forhold til lover og regler

Haugaland Krafts leverandører skal fullt ut overholde disse Retningslinjene, internasjonalt anerkjente konvensjoner og relevant nasjonal lovgivning. Alle leveranser til Haugaland Kraft skal være forenlige med kravene angitt i disse Retningslinjene. Retningslinjene skal kun anses som minimumskrav hva gjelder Haugaland Kraft sine etiske krav til sine leverandører. I tilfeller hvor internasjonalt anerkjente konvensjoner og nasjonal lover og reguleringer gir strengere og/eller høyere krav, skal de høyeste krav følges.

3. Miljø og klima

Leverandøren skal overholde relevante nasjonale og internasjonale miljøstandarder. Leverandøren skal praktisere et «føre var»-prinsipp knyttet til forurensning, miljørisiko og andre miljø- og klimautfordringer. Videre bør leverandøren fremme en ansvarlig miljøpolicy og bidra til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi, herunder ved å legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger der dette er mulig.

4. Menneskerettigheter

Leverandøren skal fullt ut respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og skal ikke begå eller involveres i brudd på disse.

5. Arbeidsstandarder

5.1. Organisasjonsfrihet

Leverandøren skal anerkjenne og sikre retten til organisasjonsfrihet for sine ansatte, og legge til rette for gjennomføring av kollektive forhandlinger. Leverandøren skal ikke diskriminere representanter for arbeidstakerne eller medlemmer av fagforeninger, men snarere legge til rette for at slike personer har anledning til å utføre sine respektive funksjoner på arbeidsplassen.

5.2. Tvangsarbeid

Leverandøren skal ikke bruke noen form for direkte eller indirekte tvang eller utilbørlig påvirkning i forbindelse med ansettelse eller overfor allerede ansatte arbeidstakere. Leverandøren skal også sikre at arbeidsforholdet mellom den ansatte og leverandøren er basert på frivillighet og uten trusler eller utilbørlig press av noen art. Leverandøren skal sikre at alle deres ansatte frivillig kan bringe ansettelsesforholdet til opphør etter å ha meddelt leverandøren om dette på en rimelig måte i tråd med gjeldende regler for dette. Ansatte skal ikke pålegges eller oppfordres til å deponere penger, identitetspapirer eller lignende i den hensikt å bli ansatt eller opprettholde ansettelsesforhold hos leverandøren.

5.3. Barnearbeid

Leverandøren skal være spesielt forsiktig i relasjon til bruk og oppfølging av arbeidskraft fra personer under 18 år. Personer under 18 år skal aldri utføre arbeid som setter deres helse (både fysisk og psykisk) eller sikkerhet i fare, inkludert (men ikke begrenset til) nattarbeid. Barn som er under 15 år eller i skolepliktig alder skal ikke utføre arbeid som på noe vis kan være til hinder eller skade for deres utdanning. Rekruttering av barnearbeidere i strid med det ovennevnte er ikke akseptabelt og vil anses som brudd på Retningslinjene. Dersom leverandøren allerede benytter seg av slikt barnearbeid skal det jobbes aktivt for en rask utfasing.

5.4. Diskriminering

Leverandøren skal forby og aktivt motvirke direkte og indirekte diskriminering basert på etnisk tilhørighet, kjønn, religion, alder, uførhet, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet,

og skal ellers opptre ikke-diskriminerende og aktivt fremme likebehandling ved ansettelser. Leverandøren skal forby og ha en nulltoleranse for seksuelt påtrengende, nedsettende, truende, fornærmende eller utnyttende atferd og unngå diskriminering, oppsigelser eller avskjed på usaklig grunnlag.

5.5. Ansettelsesforhold

Leverandøren skal gi lønn og/eller andre godtgjørelser som møter eventuelle uforholdsmessige krav til minimumslønn. Lønnen og andre eventuelle godtgjørelser skal være skriftlig avtalt i en gyldig arbeidsavtale og utbetales til de ansatte til avtalt tid. Leverandøren skal sørge for at arbeidstiden ikke er uforholdsmessig lang og at den som et minimum er innenfor lovens fastsatte maksimumsrammer. Leverandøren skal respektere og tilrettelegge for de ansattes behov for restitusjon og sikre at alle ansatte har rett til ferie med lønn i tråd med reglene for dette. Arbeidsretten og arbeidslovgivningen der leverandørens produksjon finner sted skal etterleves.

5.6. Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet

Leverandøren skal sikre at alle som utfører arbeid i deres tjeneste har et fullt ut forsvarlig arbeidsmiljø i tråd med internasjonalt anerkjente standarder og nasjonal lovgivning. Forsvarlighetsvurderingen skal basere seg på en samlet helhetsvurdering av alle faktorer som kan påvirke arbeidsmiljøet, herunder fysiske og psykiske risikofaktorer.

6. Ulovlige forretningsmetoder

6.1. Korrupsjon m.m.

Leverandøren skal overholde gjeldende lover og regler knyttet til bestikkelser, korrupsjon, bedrageri og all annen ulovlig forretningsvirksomhet. Leverandøren skal verken direkte eller indirekte via mellommann tilby, love eller gi noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller insentiver til offentlige tjenestemenn, internasjonale organisasjoner eller andre tredjeparter i den hensikt å skaffe seg personlige eller forretningsmessige fordeler. Leverandøren skal heller ikke akseptere, på sine egne vegne eller for andre, slik utilbørlig fordel, tjeneste eller insentiver.

6.2. Gaver og høflighetsgester

Leverandøren skal ikke, direkte eller indirekte, tilby gaver, fordeler eller lignende til Haugaland Krafts ansatte, representanter for Haugaland Kraft, eller noen nært relatert til disse, med mindre gaven er av ubetydelig økonomisk verdi. Det skal aldri gis pengegaver eller andre gaver som enkelt kan omgjøres til penger. Høflighetsgester som sosiale begivenheter, måltider eller underholdning kan bare tilbys hvis det er en forretningsmessig begrunnelse for dette og kostnaden holdes på et ubetydelig nivå. Utgifter til reise og opphold for Haugaland Krafts representanter skal betales av Haugaland Kraft.

6.3. Hvitvasking

Leverandøren skal ikke bedrive og skal aktivt ta avstand fra alle former for hvitvasking og skal etablere tiltak for å unngå at virksomhetens på noe vis kan benyttes til hvitvasking.

6.4. Konkurransen

Leverandøren skal ikke forårsake eller være en del av brudd på konkurranselov, inkludert (men ikke begrenset til) ulovlig samordnet opptreden om pricing, ulovlig markedsamarbeid eller annen form for atferd som medfører brudd på konkurranselovlovgivningen.

7. Forholdet til underleverandører

Ved bruk av underleverandører, har leverandøren plikt til å videreføre og bidra til etterlevelse av Retningslinjene hos sine underleverandører. Leverandør skal på forespørsel dokumentere hvordan dette ivaretas.

8. Oppfølging

Haugaland Krafts leverandører er forpliktet til å etterleve disse Retningslinjene i sin egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos den eller de underleverandører eller

kontraktsmedhjelpere som medvirker til oppfyllelse av leverandørens forpliktelser overfor Haugaland Kraft. Haugaland Kraft kan kreve dette arbeidet dokumentert innen rimelig tid på følgende måter:

- Egenerklæring fra leverandør og/eller
- Oppfølgingsamtaler;
- Egen eller uavhengig tredjeparts kontroll av forholdene hos leverandøren.

Haugaland Kraft forbeholder seg retten til å gjennomføre forhåndsanneldte eller uanneldte kontroller ved alle av leverandørens virksomhets- og produksjonssteder og/eller underleverandør i hele den periode leverandøren og Haugaland Kraft står i et bindende avtaleforhold.

I tilfelle av kontroll plikter leverandøren å oppgi navn og kontaktopplysninger på underleverandører.

9. Sanksjoner

9.1 Rettelser

Brudd på en eller flere av bestemmelsene i disse Retningslinjene representerer et kontraktsbrudd fra leverandørens side. Ved kontraktsbrudd plikter leverandøren å rette opp i de påpekte manglene, og/eller pålegge underleverandør å foreta slik retting, innen en tidsfrist som Haugaland Kraft bestemmer. Fristen skal være rimelig sett i forhold til bruddets art. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten Haugaland Kraft fastsetter. Dersom retting ikke gjennomføres innen fristen, kan Haugaland Kraft ved alvorlige brudd pålegge stans i arbeid og/eller leveranser.

9.2 Dagbøter

Ved manglende utbedring innen fristen kan Haugaland Kraft også kreve dagbøter, med mindre leverandøren godtgjør at han ikke kan behandles for det aktuelle kontraktsbruddet. Dagbøter skal settes til 0,1 % (per ukedag) av kontraktssummen i den underliggende avtalen mellom leverandøren og Haugaland Kraft, med mindre annet er uttrykkelig avtalt. Dagbøtene skal samlet ikke overstige 10 % av kontraktssummen. Dagbøter etter disse Retningslinjene innebærer verken bortfall, forkorting eller noen form for endring av misligholdsbestemmelsene som fremgår av den underliggende avtale mellom leverandøren og Haugaland Kraft.

9.3 Erstatning

Haugaland Kraft kan tillegg kreve erstatning for det økonomiske tap han har lidt som følge av bruddet på Retningslinjene.

9.4 Heving

Ved vesentlige brudd på bestemmelsene i disse Retningslinjene kan oppdragsgiver hevde ethvert kontraktsforhold med leverandøren, uavhengig av om vilkårene for heving etter den underliggende avtale er innfridd. Ved vurdering av om vesentlighetskravet er oppfylt, skal man både se hen til Haugaland Krafts økonomiske tap og deres faktiske eller potensielle tap av omdømme og andre påregnelige negative konsekvenser. Gjentatte brudd disse Retningslinjene eller manglende oppfølging etter punkt 8 ovenfor, etter at Haugaland Kraft har påpekt forholdene, er alltid å anse som vesentlig kontraktsbrudd.

10. Lovvalg og verneting

Disse Betingelsene er underlagt norsk rett. Ved motstrid mellom disse Retningslinjene og innhold i noe annet rettslig forpliktende dokument mellom leverandøren og Haugaland Kraft, så skal disse Retningslinjene gå foran og være gjeldende. Eventuelle tvister vedrørende disse Retningslinjene skal primært søkes løst i minnelighet. Tvister som ikke kan løses ved minnelige forhandlinger skal løses ved de ordinære domstoler med Haugaland Tingrett som avtalt verneting.
